

ÎNCHEIERE

15 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

soluționând cererea depusă de ÎCS „Monarch Developments” SRL, reprezentată de avocatul Nicolae Ciumac cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Chiricenco Tatiana împotriva ÎCS „Monarch Developments” SRL și ÎCS „Casa Frumoasă” SRL cu privire la declararea nulității contractului cu privire la investiții în construcții încheiat între ÎCS „Monarch Developments” SRL și ÎCS „Casa Frumoasă” SRL, transmiterea din proprietatea ÎCS „Monarch Developments” SRL în proprietatea Tatiane Chiricenco a apartamentului și locului de parcare, încasarea de la ÎCS „Monarch Developments” SRL a compensației bănești în mărime de 15000 de euro, și cererea de chemare în judecată înaintată de Iovciu Petru și Condrațchi Maria împotriva ÎCS „Monarch Development” SRL, ÎCS „Casa Frumoasă” SRL și Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău cu privire la declararea nulității contractelor cu privire la investiții în construcții fără număr din 20 ianuarie 2006, din 17 februarie 2006 și din 13 martie 2006 și a actelor de transmitere primire nr. 115/10, nr. 116/10 și nr. 117/10 din 08 decembrie 2010,

c o n s t a t ă:

La 06 iulie 2012, Chiricenco (Soroca) Tatiana a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎCS „Monarch Developments” SRL cu privire la transmiterea apartamentului nr. Xx din str. Xxxxxx, nr. Xx, mun. Xxxxxx, și a locului de parcare nr. Xx amplasat în subterană, încasarea compensației bănești în sumă de 15000 de euro, precum și transmiterea dreptului de proprietate asupra imobilului XXXXXXXXXXXXX din str. XXXXXXXX, ap. Xx, în proprietatea ÎCS „Monarch Developments” SRL.

La 07 iulie 2014, Iovciu Petru și Condrațchi Maria s-au adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva ÎCS „Monarch Development” SRL, ÎCS „Casa Frumoasă” SRL și Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău cu privire la declararea nulității contractelor cu privire la investiții în construcții fără număr din 20 ianuarie 2006, din 17 februarie 2006 și din 13 martie 2006 și a actelor de transmitere primire

nr. 115/10, nr. 116/10 și nr. 117/10 din 08 decembrie 2010.

Prin încheierea din 25 martie 2015 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, cererile de chemare în judecată menționate au fost conexate într-un singur proces.

Prin hotărârea din 15 aprilie 2016 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Chiricenco (Soroca) Tatiana și admisă parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Iovciu Petru și Condrațchi Maria.

A fost recunoscută nulitatea contractelor cu privire la investiții în construcții fără număr, încheiate între ÎCS „Monarch Developments” SRL și ÎCS „Casa Frumoasă” SRL din 20 ianuarie 2006, din 17 februarie 2006 și din 13 martie 2006 și a actelor de transmitere primire încheiate între ÎCS „Monarch Developments” SRL și ÎCS „Casa Frumoasă” SRL nr. 115/10, nr. 116/10 și nr. 117/10 din 08 decembrie 2010, cu aducerea părților în poziție inițială.

A fost respinsă acțiunea înaintată de Chiricenco (Soroca) Tatiana în partea înaintării pretenției privind transmiterea din proprietatea ÎCS „Monarch Developments” SRL în proprietatea Tatianeii Chiricenco (Soroca) a apartamentului nr. Xx din str. Xxxxxxx, și a locului de parcare nr. Xx și încasarea de la ÎCS „Monarch Developments” SRL a compensației bănești în mărime de 15000 euro ca fiind neîntemeiată.

A fost respinsă acțiunea reconvențională înaintată de ÎCS „Monarch Development” SRL către Chiricenco Tatiana, intervenient accesoriu, ÎCS „Casa Frumoasă” SRL, privind declararea nulității antecontractului din 21 noiembrie 2006, încheiat între Chiricenco (Soroca) Tatiana și ÎCS „Monarch Developments” SRL ca fiind neîntemeiată.

A fost încasată în mod solidar din contul ÎCS „Monarch Development” SRL și ÎCS „Casa Frumoasă” SRL în beneficiul lui Iovciu Petru și Condrațchi Maria taxa de stat în mărime de 10350 de lei.

A fost încasat în mod solidar din contul ÎCS „Monarch Development” SRL și ÎCS „Casa Frumoasă” SRL în beneficiul lui Iovciu Petru cheltuielile de asistență juridică în mărime de 3000 de lei.

A fost încasată în mod solidar din contul ÎCS „Monarch Development” SRL și ÎCS „Casa Frumoasă” SRL în beneficiul Mariei Condrațchi cheltuielile de asistență juridică în mărime de 1500 de lei.

A fost respinsă acțiunea înaintată de Iovciu Petru și Condrațchi Maria în partea înaintării pretenției privind încasarea taxei de stat în mărime de 30982,62 de lei ca fiind neîntemeiată.

Invocând ilegalitatea hotărârii instanței de fond, la 28 aprilie 2016, Chiricenco (Soroca) Tatiana a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 15 aprilie 2016 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, solicitând casarea parțială a hotărârii primei instanțe cu admiterea integrală a cerințelor.

La 11 mai 2016, ÎCS „Casa Frumoasă” SRL și ÎCS „Monarch Development” SRL au declarat apel împotriva hotărârii din 15 aprilie 2016 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău.

Conform fișei de repartizare repetată a dosarului, cauza civilă enunțată a fost repartizată spre examinare în ordine de apel judecătorului Liuba Pruteanu la data de 09 aprilie 2019 .

Prin dispoziția nr.1 din 02 ianuarie 2019 a președintelui Curții de Apel Chișinău privind constituirea completelor de judecată în cadrul Colegiilor Curții de Apel Chișinău pentru anul 2019, s-a constituit completul de judecată nr.3 din cadrul Colegiului civil și de contencios administrativ, în următoarea componență: Maria Guzun, Virgiliu Buhnaci și Liuba Pruteanu.

Prin dispoziția nr.56 din 30 decembrie 2019 a președintelui interimar al Curții de Apel Chișinău privind constituirea completelor de judecată în cadrul Colegiilor Curții de Apel Chișinău pentru anul 2020, s-a constituit în cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ, completul de judecată nr.5 în următoarea componență: Ana Panov – Președinte; Liuba Pruteanu și Ion Țurcan (f.d.77 vol.VIII).

La 21 ianuarie 2020, judecătorul Ion Țurcan a depus declarație de abținere de la judecarea cauzei, care a fost admisă prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2020.

În legătură cu admiterea declarației de abținere de la judecarea cauzei depuse de judecătorul Ion Țurcan, potrivit fișei de repartizare repetată a dosarului din 11 februarie 2020, cauza a fost repartizată spre examinare judecătorului Olga Cojocaru.

La 24 mai 2022, ÎCS „Monarch Developments”SRL, reprezentată de avocatul Nicolae Ciumac, a depus o cerere de recuzare judecătorilor Ana Panov, Liuba Pruteanu și Olga Cojocaru de la examinarea cauzei civile date în ordine de apel.

Prin încheierea din 01 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, cererea de recuzare înaintată de ÎCS „Monarch Developments”SRL, reprezentată de avocatul Nicolae Ciumac cu privire la recuzarea judecătorilor Curții de Apel Chișinău – Ana Panov, Liuba Pruteanu și Olga Cojocaru, a fost respinsă.

La 14 noiembrie 2022, judecătorul Panov Ana a declarat abținere de la judecarea cauzei civile în ordine de apel.

Prin încheierea din 24 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de abținere înaintată de judecătorul Colegiului Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, Panov Ana.

La 30 noiembrie 2022, ÎCS „Monarch Developments”SRL, reprezentată de avocații Nicolae Ciumac și Andrei Briceac, au depus cerere de recuzare judecătorilor Ana Panov și Olga Cojocaru de la examinarea cauzei civile date în ordine de apel.

Prin încheierea din 07 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, cererea de recuzare înaintată de ÎCS „Monarch Developments”SRL, reprezentată de avocații Nicolae Ciumac și Andrei Briceac judecătorilor Curții de Apel Chișinău Ana Panov și Olga Cojocaru de la examinare în ordine de apel a fost respinsă.

La 25 ianuarie 2023, ÎCS „Monarch Developments”SRL, reprezentată de avocații Nicolae Ciumac a depus cerere prin care a solicitat strămutarea cauzei în temeiul art. 43 alin. (2) lit. f) din Codul de procedură civilă, la o altă instanță egală în grad cu Curtea de Apel Chișinău.

În motivarea cererii a invocat că, din anul 2016 și până în prezent Curtea de Apel examinează cererile de apel depuse de Chiricenco (Soroca) Tatiana ÎCS „Monarch Developments” SRL și ÎCS „Casa Frumoasă”SRL și fără careva motive pe cauza dată au fost schimbați un șir de judecători ca să examineze cauza respectivă.

Mai mult de atât a menționat că judecătorul Curții de Apel Chișinău Liubovi Brînză este cumătră cu Aricov Gheorghe, astfel că examinarea cauzei de completul

format din Ana Panov, Liuba Pruteanu și Olga Cojocarul sau de alți judecători din cadrul Curții de Apel Chișinău a cererilor de apel pun la îndoială și creează aparențe rezonabile de imparțialitate, ceea ce contravine legislației în vigoare și art.6 din CEDO:

Studiind materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea privind strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată de același grad, este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 43 alin. (2) lit. f) din Codul de procedură civilă, instanța strămută pricina la o altă instanță dacă există bănuiele că nepărtinirea judecătorilor ar putea fi știrbită de circumstanțele pricinii sau de calitatea participanților la proces.

În conformitate cu prevederile art. 43 alin. (4) din Codul de procedură civilă, strămutarea pricinii în cazurile prevăzute la alin. (2) lit. d), e), f) și g) se efectuează de către instanța ierarhic superioară, a cărei încheiere este irevocabilă și nu se supune niciunei căi de atac.

Colegiul consideră că motivele, invocate de ÎCS „Monarch Developments” SRL, reprezentată de avocatul Nicolae Ciurac în cererea de strămutare a cauzei civile, nu cad sub incidența prevederilor art. 43 alin. (2), lit. f) din Codul de procedură civilă. În condițiile speței, aceste argumente nu și-au găsit confirmare, fiind doar la nivel de suspiciuni în imparțialitate a completului de judecată care a fost desemnat pentru examinarea cererilor de apel, fără a indica motivele de fapt și de drept, pe care se întemeiază suspiciunea, cu anexarea probelor concludente și pertinente, ce justifică acest fapt.

La aspectul dat, urmează a fi notat că în vederea asigurării dreptului participanților la proces la o instanță de judecată imparțială, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, legiuitorul a prevăzut la art. 50, art. 52 și art. 56 din Codul de procedură civilă dreptul participanților la proces de a înainta cerere de recuzare în baza temeiurilor prevăzute la art. 50 din același cod.

Numai în situația când din motivul recuzării și/sau abținerii mai multor judecători ai Curții de Apel Chișinău, substituirea judecătorilor ar deveni imposibilă, instanța ierarhic superioară ar avea dreptul să strămute prezenta cauză la o altă instanță egală în grad, situație ce în prezent nu se atestă. În acest sens, Colegiul reține prevederile art. 2.5 din Principiile de la Bangalore, care stipulează că judecătorul se va abține să soluționeze orice dosar pe care constată că nu îl va putea judeca într-o manieră imparțială sau în care unui observator rezonabil i s-ar putea părea că judecătorul nu este capabil să judece imparțial. Printre astfel de cazuri, fără însă ca înșiruirea să fie completă, se numără următoarele: cazul în care judecătorul are o predispoziție sau o prejudecată efectivă cu privire la una dintre părți sau în care judecătorul cunoaște personal fapte relevante pentru proces; cazul în care, anterior, judecătorul a avut calitatea de avocat sau a fost audiat ca martor în acel dosar; cazul în care judecătorul sau un membru al familiei sale are un interes economic în rezultatul procesului.

În hotărârea pe cauza Kyprianou împotriva Cypru (73797/01, 15 decembrie 2005, § 121), Curtea a rezumat principiile care reies din jurisprudența sa cu privire

la imparțialitatea instanței judecătorești după cum urmează: Curtea reiterează, în primul rând, că într-o societate democratică este de o importanță fundamentală ca instanțele judecătorești să inspire încredere populației și, în primul rând, 3 acuzatului, în cazul procedurilor penale. În acest sens, articolul 6 cere instanței, care cade sub incidența sa, să fie imparțială. Imparțialitatea, în mod normal, denotă absența prejudecății sau părtinirii, existența sau absența acesteia putând fi probată în diferite moduri.

Astfel, Curtea în cauza Piersack împotriva Belgiei (1 octombrie 1982, § 427) face distincție între o abordare subiectivă, adică încercarea de a constata convingerea personală sau interesul unui judecător într-o anumită cauză, și o abordare obiectivă, adică determinarea dacă el a oferit garanții suficiente pentru a exclude orice îndoială legitimă în acest sens (a se vedea cauza Grieses împotriva Marii Britanii, 16 decembrie 2003, 57067/00).

În ceea ce privește al doilea test, atunci când testul se aplică unui complet de judecători, aceasta înseamnă că este necesar de a stabili dacă, pe lângă comportamentul personal al oricărui dintre membrii acelui complet, există fapte care pot fi stabilite și care pot trezi dubii în ceea ce privește imparțialitatea.

În această privință, chiar aparențele pot avea o anumită importanță (a se vedea cauza Castillo Algar împotriva Spaniei și cauza Morel împotriva Franței). Atunci când se hotărăște dacă într-o anumită cauză există motive legitime de a bănui că un complet nu este imparțial, punctul de vedere al celor care pretind că acesta nu este imparțial este important, dar nu decisiv. Ceea ce este decisiv este dacă această bănuială poate fi obiectiv justificată (a se vedea cauza Ferrantelli and Santangelo împotriva Italiei și cauza Wettstein împotriva Elveției).

În cauza Micallef împotriva Maltei, Curtea a constatat că imparțialitatea trebuie evaluată potrivit unui demers subiectiv, ținându-se seama de convingerea personală și comportamentul judecătorului, adică dacă acesta a demonstrat părtinire sau prejudecăți personale în cauză și unui demers obiectiv, care constă în a stabili dacă instanța a oferit, în special prin compunerea sa, suficiente garanții pentru a exclude orice îndoială legitimă cu privire la imparțialitatea sa. În acest sens, se reține că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a susținut întotdeauna că a aplicat demersul subiectiv potrivit căruia „un magistrat este considerat imparțial până la proba contrariului” (cauza Le Compte, Van Leuven și De Meyere împotriva Belgiei, § 58).

Raportând aserțiunile expuse supra condițiilor din speță și argumentelor formulate în susținerea solicitării de a strămuta cauza, Colegiul constată din materialele dosarului că completul de judecată, căruia i-a fost repartizată prezenta cauză spre examinarea cererilor de apel, nu a demonstrat părtinire sau prejudecăți personale.

În aceste circumstanțe Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că argumentele invocate în susținerea cererii cu privire la strămutarea cauzei de la Curtea de Apel Chișinău, la o altă instanță egală în grad nu se încadrează în prevederile art. 43, alin. (2), lit. f) din Codul de procedură civilă. Solicitantul nu a exemplificat împrejurările de ordin obiectiv sau subiectiv ce ar furniza concluzii cu privire la prezența prejudecății judecătorilor Curții de Apel Chișinău, având în vedere că, în spiritul CEDO, orice

bănuială de imparțialitate urmează să fie obiectiv justificată. Suspiciunile declarative nu pot servi drept temei de strămutare a cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad pentru judecarea cauzei. Respectiv, ÎCS „Monarch Developments” SRL, reprezentată de avocatul Nicolae Ciumac, nu a demonstrat că există fapte verificabile care pot pune la îndoială imparțialitatea tuturor judecătorilor Curții de Apel Chișinău.

Din considerentele menționate, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea depusă de ÎCS „Monarch Developments” SRL, reprezentată de avocatul Nicolae Ciumac cu privire la strămutarea cauzei de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță egală în grad, cauza urmând a fi restituită pentru continuarea examinării cererilor de apel la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată.

În conformitate cu prevederile art. 43 alin. (2), lit. f), alin. (3) și (4), art. 269-270 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge cererea depusă de ÎCS „Monarch Developments” SRL, reprezentată de avocatul Nicolae Ciumac privind strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad.

Cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Chiricenco Tatiana împotriva ÎCS „Monarch Developments” SRL și ÎCS „Casa Frumoasă” SRL cu privire la declararea nulității contractului cu privire la investiții în construcții încheiat între ÎCS „Monarch Developments” SRL și ÎCS „Casa Frumoasă” SRL, transmiterea din proprietatea ÎCS „Monarch Developments” SRL în proprietatea Tatiane Chiricenco a apartamentului și locului de parcare, încasarea de la ÎCS „Monarch Developments” SRL a compensației bănești în mărime de 15000 de euro, și cererea de chemare în judecată înaintată de Iovciu Petru și Condrățchi Maria împotriva ÎCS „Monarch Development” SRL, ÎCS „Casa Frumoasă” SRL și Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău cu privire la declararea nulității contractelor cu privire la investiții în construcții fără număr din 20 ianuarie 2006, din 17 februarie 2006 și din 13 martie 2006 și a actelor de transmitere primire nr. 115/10, nr. 116/10 și nr. 117/10 din 08 decembrie 2010, se restituie Curții de Apel Chișinău pentru examinarea în ordine de apel, în același complet de judecată.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas